

Program wychowawczo - profilaktyczny

w roku szkolnym 2017/2018

w **Publicznym Przedszkolu w Nowych Iganiach**

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.

1. Zasady wychowawcze i główne prawa dziecka uznawane w przedszkolu

A. W przedszkolu obowiązują 3 główne zasady wychowawcze:

- **Zasada dobra dziecka.** Wszystkie działania podejmowane w przedszkolu służą dobru dziecka.
- **Zasada równości.** Wszystkie dzieci uczęszczające do przedszkola traktowane są tak samo, niezależnie od stanu materialnego, psychicznego i fizycznego.
- **Zasada jedności oddziaływań wychowawczych.** W przedszkolu podejmowane są działania mające na celu uświadamianie rodzicom ich roli w wychowaniu dziecka. Przedszkole współpracuje z rodzicami.

B. Wszystkie prawa dziecka zawarte w Konwencji Praw są uznawane i respektowane w przedszkolu.

Przedszkolak ma prawo:

- Mieć i wyrażać swoje zdanie.
- Prosić o to, czego chce ale nie żądać tego.
- Podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje.
- Uczestniczyć we wszystkich formach aktywności proponowanych przez przedszkole.
- Przebywać w warunkach zapewniających bezpieczeństwo.
- Bawić się i wybierać towarzyszy zabaw.
- Zdobywać wiedzę i umiejętności, badać i eksperymentować.
- Do indywidualnego tempa rozwoju.
- Popelniać błędy i zmieniać zdanie.
- Odnosić sukcesy.

- Do swojej prywatności, samotności i niezależności.
- Do nienaruszalności cielesnej.
- Do snu i wypoczynku, jeśli tego potrzebuje.
- Do jedzenia i picia, gdy jest głodne i spragnione.
- Do pomocy nauczyciela w sytuacjach trudnych dla niego.
- Znać swoje prawa i korzystać z nich.

Z prawami idą w parze obowiązki na miarę możliwości rozwojowych dziecka.

Przedszkolak ma obowiązek:

- Postępować zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi.
- Stosować formy grzecznościowe w stosunku do rówieśników i osób dorosłych.

2. Zadania przedszkola w zakresie wychowania i profilaktyczne

- A. Systematyczne organizowanie indywidualnych rozmów z rodzicami celem zbadania oczekiwań rodziców w zakresie metod wychowawczych.
- B. Współpraca z rodzicami celem rozwiązywania problemów wychowawczych.
- C. Wspieranie działań wychowawczych rodziców.
- D. Poznanie i stosowanie metod wychowawczych.
- E. Systematycznie przeprowadzenie zajęć edukacyjnych ukazujących dzieciom jak radzić sobie w trudnych sytuacjach oraz jak chronić się przed różnego rodzaju zagrożeniami.
- F. Współdziałanie z instytucjami oraz specjalistami w celu otoczenia opieką i terapią dzieci dotkniętych przemocą.
- G. Organizowanie sytuacji edukacyjnych rozwijających umiejętności społeczne dzieci w zakresie komunikowania się z innymi, zgodnego funkcjonowania w grupie.
- H. Stosowanie systemu wzmacniania pozytywnych zachowań dzieci.
- I. Uczenie tolerancji i akceptacji inności.
- J. Promocja zdrowego stylu życia
- K. Stwarzanie bezpiecznych i przyjaznych warunków do zabawy i nauki dla wychowanków przedszkola.
- L. Wyposażenie dzieci w niezbędne sprawności, umiejętności i wiadomości dotyczące dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo.

3. Zadania wychowawczo- profilaktyczne nauczycieli

- A. Systematycznie poszerzanie wiedzy i umiejętności w zakresie wychowania.
- B. Poznanie środowiska wychowawczego dziecka.
- C. Poznanie oczekiwań rodziców wobec przedszkola.
- D. Tworzenie bezpiecznej dla dziecka atmosfery warunkującej zdrowie psychiczne i fizyczne.
- E. Kształtowanie postawy wychowanków zgodnie z normami określonymi w programie wychowawczym przedszkola.
- F. Stosowanie metod wychowawczych wzmacniających pozytywne zachowania dzieci oraz eliminowanie zachowań niepożądanych zgodnie z obowiązującymi w przedszkolu zasadami.
- G. Współdziałanie z rodzicami celem ujednoczenia oddziaływań wychowawczych.
- H. Systematyczne przekazywanie rodzicom informacji o stanie rozwoju dziecka według zaleceń określonych w warunkach realizacji podstawy programowej.
- I. Współdziałanie nauczycieli celem ujednoczenia metod kształtujących pozytywne postawy dziecka. Wzajemne wspieranie działań wychowawczych podejmowanych w przedszkolu.

- J. Rozwijanie postaw prozdrowotnych.
- K. Wdrożenie dzieci do stosowania zasad bezpieczeństwa i właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.
- L. Przeciwdziałanie agresji i dyskryminacji.

4. Zadania wychowawczo- profilaktyczne rodziców

- A. Współpracowanie z nauczycielami w celu ujednoczenia oddziaływań wychowawczych i utrwalania efektów pracy wychowawczej nauczycieli.
- B. Uczestniczenie i angażowanie się w proponowane przez przedszkole działania w celu usprawniania swoich kompetencji wychowawczych.
- C. Wspomaganie dziecka w rozwoju według wskazówek udzielanych przez nauczycieli lub specjalistów.
- D. Przekazywanie nauczycielom oraz dyrektorowi informacji zwrotnych na temat pracy przedszkola.
- E. Stworzenie warunków do właściwej współpracy nauczycieli, rodziców i wychowanków.

5. Zasady zachowań obowiązujących w przedszkolu

Program wychowawczo- profilaktyczny odnosi się do następujących dziedzin życia przedszkolnego:

- czynności samoobsługowe i higieniczne,
- zabawy swobodne,
- zajęcia i zabawy zorganizowane,
- posiłki,
- spacer, wycieczki, przebywanie w ogrodzie przedszkolnym.

6. Sylwetka absolwenta przedszkola

Sylwetka absolwenta przedszkola obejmuje sfery rozwojowe: fizyczną, psychiczną, społeczną i duchową.

Dziecko kończące przedszkole:

- wykazuje:

- motywację do uczenia się i wysiłku intelektualnego
- umiejętność przyswajania nowych pojęć, logicznego myślenia, korzystania z posiadanych wiadomości, uważnego słuchania
- umiejętność koncentracji, wytrwałość
- umiejętność współpracy w grupie, podporządkowuje się normom, zasadom, umie współdziałać z rówieśnikami
- samodzielność
- szacunek wobec siebie i innych
- asertywność
- odporność na stres

- posiada:

- zdolność do obdarzania drugiej osoby uwagą i porozumiewania się w sposób zrozumiały dla innych
  - wyobrażenie o obowiązkach wynikających z roli ucznia
  - podstawową wiedzę o świecie
  - pozytywne poczucie własnej wartości, tak, aby sytuacje, w których jest oceniane nie hamowały jego aktywności
- umiejętność samodzielnego wykonywania zadań, odczuwania satysfakcji i radości z własnych osiągnięć

- rozumie i zna :

- prawa i obowiązki dziecka, respektuje prawa innych ludzi
- zasady bezpieczeństwa, zabawy, higieny, dbałości o zdrowie i sprawność fizyczną
- zasady kultury współżycia, postępowania i współdziałania
- kulturę i dziedzictwo własnego regionu, Polski oraz symbole narodowe
- potrzebę szanowania przyrody i środowiska

- nie obawia się:

- występować publicznie
- reprezentować grupę, przedszkole
- wykazywać inicjatywę w działaniu
- wyrażania swoich uczuć

Celem głównym programu jest:

Wychowanie dziecka wrażliwego, o wysokiej kulturze osobistej, przygotowanego do życia zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społeczno – moralnymi oraz znającym zasady bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia.

7. Plan i harmonogram działań

L.P.	Cele	Sposoby realizacji	Terminy	Osoba odpowiedzialna
1.	Rozwijanie umiejętności samoobsługowych, wyrabianie nawyków higienicznych i kulturalnych	<ul style="list-style-type: none"> -poznawanie i przestrzeganie zasad dbania o własne zdrowie, -kształtowanie nawyków higienicznych i kulturalnych, -wdrażanie dziecka do samodzielnego wykonywania czynności samoobsługowych, -poznanie zasad kulturalnego zachowywania się w różnych sytuacjach, - umieszczenie na gazetce dla rodziców informacji na temat wdrażania do samodzielności, - zorganizowanie prelekcji dla rodziców z udziałem psychologa 	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>IX</p> <p>V/VI</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Aneta Dąbrowska</p> <p>Joanna Myrcha</p>
2.	Tworzenie więzi uczuciowej z rodziną i środowiskiem, w którym dziecko wzrasta	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczenie w krótkich programach artystycznych, - udział w uroczystościach przedszkolnych o charakterze rodzinnym, - rozwijanie umiejętności okazywania sobie uczuć 	<p>XI, XII, I, V, VI</p> <p>XII, IV, V</p> <p>I, V, XII</p> <p>I, V, XII</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>

		przez członków rodziny, - kultywowanie tradycji, zwyczajów rodzinnych.		Wszystkie nauczycielki
3.	Rozwijanie świadomości patriotycznej	- poznanie imion rodziców, dziadków, rodzeństwa, miejsca zamieszkania - poznanie symboli narodowych Polski i kształtowanie emocjonalnego stosunku do Ojczyzny, do miejsc pamięci narodowej i bohaterów narodowych - poznanie wybranych tradycji narodowych i regionalnych (legendy, zwyczaje, obyczaje, stroje, tańce)	I, V V VI	Wszystkie nauczycielki Joanna Myrcha Magdalena Sobieszek
4.	Kształtowanie podstawowych powinności moralnych np. życzliwości, tolerancji, uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności	- doświadczanie na przykładzie zachowania bohaterów literackich wybranych wartości moralnych, - poznawanie w różnych sytuacjach dnia codziennego wartości moralnych.	Cały rok Cały rok	Wszystkie nauczycielki Wszystkie nauczycielki
5.	Rozwijanie postaw prozdrowotnych	- poznanie nawyków zdrowego żywienia, - prowadzenie zajęć kulinarnych - poznanie zasad zdrowego stylu życia, - uczestniczenie w spacerach, zabawach na świeżym powietrzu, - kształtowanie nawyków	X, IV V Cały rok Cały rok	Wszyscy nauczyciele Katarzyna Obrębska Wszystkie nauczycielki Wszystkie nauczycielki

		<p>higienicznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w programie „Dzieciństwo bez próchnicy” 	<p>Cały rok</p> <p>III</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Aneta Dąbrowska</p> <p>Joanna Myrcha</p>
6.	Rozwijanie świadomości ekologicznej dzieci	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie opiekuńczej postawy dzieci wobec istot żywych i środowiska naturalnego, - udział w „Akcji sprzątania świata” - dokarmianie zwierząt w okresie zimowych - zorganizowanie zajęć plastycznych o tematyce ekologicznej - pogadanki na temat codziennego oszczędzania wody i prądu, - zachęcanie dzieci i ich rodziców do podejmowania konkretnych działań na rzecz przyrody ojczystej. 	<p>X, I</p> <p>IX</p> <p>I, II</p> <p>IV</p> <p>IV</p> <p>I, II</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Aneta Dąbrowska</p> <p>Magdalena Sobieszek</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Joanna Myrcha</p>
7.	Uświadomienie złożoności otaczającego świata i czyhających zagrożeń;	<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu, - poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu – zapoznanie z numerami alarmowymi, - zorganizowanie zajęć praktycznych nt.: „Telefony alarmowe” - zorganizowania spotkania ze strażakiem, - przestrzeganie zasad w kontaktach z nieznanymi 	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>X</p> <p>V</p> <p>X, IV</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Iwona Chojecka</p> <p>Magdalena Sobieszek</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>

		zwierzętami.		
8.	Rozwijanie umiejętności społecznych, zgodnego funkcjonowania w grupie	<p>-budowanie systemu wartości,</p> <p>-kształtowanie umiejętności rozróżniania tego co jest dobre, a co złe,</p> <p>-przestrzeganie umów i zasad obowiązujących w grupie,</p> <p>-kształtowanie odporności emocjonalnej,</p> <p>- organizowanie zajęć nt. : „Moje emocje”, rozwijanie umiejętności rozróżniania i nazywania uczuć i stanów emocjonalnych,</p> <p>-wdrażanie dzieci do oceniania swojego i kontrolowania swojego zachowania,</p> <p>-rozwijanie umiejętności do stosowania zwrotów grzecznościowych,</p> <p>- praca plastyczna „Grzeczne słoneczko- dzień dobry, do widzenia, przepraszam, dziękuję”</p> <p>-kształtowanie umiejętności właściwego i przyjaznego odnoszenia się do rówieśników i osób dorosłych,</p> <p>-stwarzanie warunków do zgodnej zabawy,</p> <p>-kształtowanie umiejętności poczucia przynależności do grupy, rodziny, przedszkola,</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>XI</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>IX</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>IX</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Katarzyna Obrębska</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Joanna Myrcha</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie</p>

		<p>identyfikowanie się z grupą,</p> <p>- rozwijanie empatii, akceptacji osób starszych, niepełnosprawnych.</p>	I	<p>nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>
9.	<p>Kształtowanie umiejętności pracy w grupie w czasie zajęć i zabaw zorganizowanych</p>	<p>-wdrażanie do reagowanie na polecenia nauczyciela,</p> <p>-eliminowanie zachowań agresywnych,</p> <p>- wprowadzenie kodeksu norm i zasad,</p> <p>-rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie,</p> <p>- wdrażanie do rozwiązywania konfliktów na drodze negocjacji,</p> <p>-rozumienie konieczności szanowania pracy innych, nieprzeszkadzania</p> <p>-wdrażanie do uważnego słuchania,</p> <p>-wdrażanie do szanowania zabawek, sprzętu przedszkolnego do odkładania ich na wyznaczone miejsce.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>IX</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Iwona Chojecka</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>
10.	<p>Kształtowanie dobrych nawyków kulturalnego zachowania się przy stole</p>	<p>-przewyciężanie niechęci do nieznanych potraw,</p> <p>-wdrażanie do zachowania prawidłowej postawy przy stole,</p> <p>-wdrażanie do prawidłowego posługiwania się sztućcami,</p> <p>-rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowywania</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie</p>

		<p>się przy stole w czasie spożywania posiłków,</p> <p>-wyrabianie nawyku spożywania zdrowej żywności.</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>
11.	<p>Wdrażanie do przestrzegania umów zachowywania się w czasie spacerów, wycieczek itp.</p>	<p>-poznanie i przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze,</p> <p>- zorganizowanie spotkania ze p. Stopkiem</p> <p>- zorganizowanie spotkania z policjantem</p> <p>-poznanie zasad w kontaktach z nieznanymi osobami, pogadanka policjanta „Obcy niebezpieczny”</p> <p>-wdrażanie do reagowanie na sygnał nauczyciela,</p> <p>-kształtowanie właściwego zachowania się w tym nie oddalania się od grupy, mówienie cichym głosem,</p> <p>-poznanie zasad użytkowania sprzętu ogrodowego, bezpiecznego korzystania z niego,</p> <p>-poznanie i przestrzegania zasad obowiązujących w czasie korzystania ze środków transportu.</p>	<p>IX</p> <p>X</p> <p>X/XI</p> <p>X/XI</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>XI</p> <p>IX, VI i podczas wycieczek</p>	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Magdalena Sobieszek</p> <p>Marlena Wojdak</p> <p>Marlena Wojdak</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>

8.Przewidywane osiągnięcia:

Dziecko:

- jest samodzielne w czynnościach samoobsługowych,
- zna i przestrzega zasad dotyczących dbania o zdrowie,
- dba o otaczającą go przyrodę,
- prawidłowo wykonuje czynności higieniczne posługując się przyborami
- zna i przestrzega zasad kulturalnego zachowywania się w różnych sytuacjach,
- potrafi zorganizować sobie zabawę,
- potrafi bezpiecznie używać zabawek,
- przestrzega umów grupowych,
- rozróżnia dobro od zła,
- potrafi współpracować z innymi w czasie zabawy,
- dba o porządek,
- szanuje pracę i wytwory swoje i innych,
- zna symbole narodowe, wybrane tradycje narodowe,
- potrafi rozwiązywać konflikty na drodze kompromisu, negocjacji,
- potrafi nazwać uczucia i emocje,
- uważnie słucha,
- potrafi siedzieć spokojnie w czasie zajęć,
- respektuje polecenia nauczyciela,
- potrafi skupić uwagę na wykonywanej czynności,
- sygnalizuje chęć wypowiedzenia się,
- potrafi zachować prawidłową postawę podczas spożywania posiłków,
- prawidłowo posługuje się sztucami,
- potrafi kulturalnie zachowywać się przy stole,

- rozumie konieczność spożywania potraw niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania organizmu,
- zna i stosuje zasady ruchu drogowego,
- nie oddala się od grupy,
- reaguje na sygnał nauczyciela,
- zna i stosuje zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu w ogrodzie przedszkolnym,
- rozumie zasady rywalizacji w grach sportowych.

9. Formy realizacji

Cele, zasady i zadania będą realizowane poprzez następujące zadania:

- opracowanie planu pracy wychowawczo – dydaktycznej,
- umieszczanie w planach pracy nauczycieli problematyki dotyczącej kształtowania prawidłowych postaw,
- realizację przez nauczycieli zawartych w planach pracy treści poprzez zabawy i inne formy aktywizujące działania dzieci i rodziców,
- opracowanie i realizacja harmonogramu uroczystości przedszkolnych,
- ustalenie z dziećmi kodeksu praw i obowiązków obowiązujących w grupie przedszkolnej (kodeks przedszkolaka),
- opracowanie systemu wzmacniania pozytywnych zachowań dzieci,
- prowadzenie strony internetowej przedszkola,
- włączanie rodziców w prace na rzecz przedszkola,
- realizacja wybranych programów wychowania przedszkolnego,
- opracowanie i wdrażanie własnych programów autorskich,
- przeprowadzanie z dziećmi zabaw integracyjnych, tematycznych, dydaktycznych, konstrukcyjnych, ruchowych, relaksacyjnych,
- organizowanie wystawek prac dziecięcych,

- zaznajamianie dzieci z literaturą dziecięcą, czytanie bajek terapeutycznych, wskazanie właściwych postaw moralnych, próby oceny postaw bohaterów bajek,
- organizowanie zajęć otwartych i warsztatów dla rodziców,
- organizowanie spotkań z rodzicami, rozmów indywidualnych,
- uczestniczenie dzieci w uroczystościach przedszkolnych, konkursach, koncertach,
- organizowanie wycieczek,
- organizowanie prac hodowlanych, doświadczeń i obserwacji przyrodniczych, a także akcji ekologicznych,
- organizowanie zajęć o tematyce patriotycznej
- zapoznanie z symbolami narodowymi, legendami, tańcami, strojami.

10. Nagrody stosowane w przedszkolu

- pochwała indywidualna,
- pochwała przed całą grupą,
- pochwała przed rodzicami,
- nagroda poprzez sprawienie dziecku przyjemności zabawę przez niego wybraną,
- znaczek (np. serduszko) na tablicy grupowego systemu motywacji do nabywania zachowań pożądanых,
- „medal dobrej zabawy”,
- nagrody rzeczowe np. kolorowanki, naklejki, książeczki, zabawki.

11. Sankcje za nieprzestrzeganie ustalonych norm zachowań

- kara naturalna – zadośćuczynienie wyrządzonej krzywdzie (przeproszenie, naprawienie),
- odmówienie dziecku nagrody,
- czasowe odbieranie przyznanego przywileju,
- „krzeselko do myślenia” chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy w celu przemyślenia swojego postępowania.

12. Kodeks przedszkolaka

1. Wspólnie i zgodnie bawię się z dziećmi .
2. Potrafię czekać na swoją kolej podczas zabawy.
3. Szanuję cudzą własność.
4. Wiem, że praca innych jest trudem, który należy szanować i tego samego oczekuję od innych.
5. Do zabawy biorę tylko te zabawki , którymi teraz będę się bawić, a po skończonej zabawie odłożę je na miejsce.
6. Bawię się tak, aby nie powodować zagrożenia i przykrości.
7. Pomagam innym: młodszym i mniej sprawnym dzieciom.
8. Mówię umiarkowanym głosem.
9. Staram się poprzez rozmowę rozwiązywać konflikty.
10. Nie biegam w sali.
11. Słucham poleceń dorosłych.
12. Stosuję formy grzecznościowe: proszę, dziękuję, przepraszam.
13. Wiem, że w przedszkolu jestem po to, aby nauczyć się wszystkiego co będzie mi potrzebne w szkole.

13. Ewaluacja

Program zostanie poddany ewaluacji w cyklu półrocznym. Sposoby ewaluacji:

- 1) arkusz obserwacji dzieci,
- 2) ankieta dla rodziców,
- 3) badanie dokumentów przebiegu nauczania: dziennik, plany pracy nauczycieli.

